τικῶν ἄρθρων τοῦ γνώριμου ποιητῆ, ποῦ τυπωθήκανε σὲ διάφορα περιοδικὰ στὰ τελευταῖα 5-6 χρόνια. Στὸ πρῶτο μέρος τοῦ βιβλίου (εἶναι χωρισμένο σὲ δυὸ μέρη· τὸ Α' «Τέχνης ἰδέα» τὸ Β' «Γιὰ τὴ Γλωσσικὴ Ἰδέα») πρῶτα-πρῶτα τραβοῦν τὴν προσοχὴ καθενὸς οἱ χρυσὲς σελίδες γιὰ τὸν Πούσκιν τῆς Ἑλλάδας—Δ. Σολωμό, ποῦ τὰ ἔργα του κατὰ δυστυχία δὲν τὰ ξέρει καλὰ-καλὰ τὸ μεγάλο κοινὸ τῆς Ἑλλάδας, μὰ ποῦ στὶς πιὸ πνεματικὰ μορφωμένες τάξες ἀπὸ καιρὸν τόνε λατρεύουν. Στἄρθρο του «Θέματα γιὰ ξετύλιγμα» ὁ Παλαμᾶς—ποῦ τοῦ χρωστάει ἡ Ἑλλάδα τὴν τελευταία ὄμορφη καὶ δουλεμένη ἔγδοση τοῦ Σολωμοῦ — μᾶς δείχνει μιὰ ὁλάκερη σειρὰ ἀπὸ πρωτότυπες παρατήρησες γιὰ τὴ γλῶσσα, τὸ στίχο καὶ τὴ δημιουργία τοῦ μεγάλου ἐθνικοῦ ποιητῆ, ποῦ πρέπει νὰ τὰ ξετάσουνε βαθύτερα οἱ μελλάμενοι ἱστορικοὶ τῆς αὐγῆς τῆς νεοελληνικῆς φιλολογίας. Γιομάτο ἀξία εἶναι καὶ τὸ ἄρθρο ποῦ ἀφιερόνει ὁ Παλαμᾶς σ' ἕναν ἄλλονε ξεχασμένο ποιητὴ τοῦ περασμένου αἰῶνα— στὸν Ἰούλιον Τυπάλδο—ποῦ μερικοὺς στίχους του, μὰ καθολοκληρία πιὰ παραμορφωμένους, κρύβει στὸ θυμητικό του ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς μὲ κάποια τραγούδια του. Γιομάτες ἐνδιαφέρο εἶναι οἱ *Ζήτησες γιὰ τὸ ζήτημα τῆς Μετρικῆς*, γιὰ τὸ ξάπλωμα τῆς Βυζαντινῆς στιχουργίας στὸ 12ο αἰῶνα, γιὰ τὴν ἀρχὴ καὶ τὸ ξετύλιγμα τοῦ δεκαπεντασύλλαβου, ποῦ ἀπάνου σ' αὐτόνε βασίζεται σήμερα ἡ ποίηση τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ἀνάμεσα στἄλλα ἄρθρα τοῦ πρώτου μέρους τοῦ βιβλίου πρέπει νὰ σημειωθοῦν: «Τὸ θαμποχάραμα μιᾶς ψυχῆς»— θύμησες ἀπὸ τὰ πρῶτα βήματα τοῦ ἴδιου τοῦ Παλαμᾶ —«Ἡ Ἠθικὴ τοῦ θεάτρου» — μιὰ διαμαρτύρηση ἐνάντια στὴ σεμνοτυφία στὸ Θέατρο μὲ τὸ σκοπὸ τοῦ ἐκπολιτισμοῦ καὶ τοῦ ἐξευγενισμοῦ τῶν ψυχῶν—«τὸ Μυθιστόρημα τῆς Ἑλληνικῆς Ψυχῆς» — μιὰ ἐνθουσιαστικὴ κρίση γιὰ τὸ βιβλίο τοῦ Ψυχάρη, «Τὸνειρο τοῦ Γιαννίρη», ποῦ εἶχε κάμει τόσο θόρυβο μιὰ φορὰ στὴν Ἑλλάδα — «Ἡ Φιλολογία μας» - μιὰ ἀπάντηση μὲ πεποίθηση καὶ γιομάτη φλόγα, σὲ κάποιαν ἔρευνα μιᾶς ἐφημερίδας, ποῦ ρωτοῦσε: «Ὑπαρχει στὴν Ἑλλάδα σήμερα φιλολογία;»

Στὸ δεύτερο μέρος εἶναι μαζεμένα διάφορα ἄρθρα, σημείωσες, ἐντύπωσες γιὰ τὸ μπερδεμένο ζήτημα, ποῦ τώρα 20 χρόνια βασανίζει τὶς μορφωμένες τάξες τῆς Ἑλλάδας—τὸ ζήτημα τῆς γλώσσας, ποῦ ἡ «Ζυγαριὰ» θὰ τὸ γνωρίση στοὺς ἀναγνῶστες της σένα ἀπὸ τὰ ἐρχάμενα φύλλα της.

Θεμελιωμένο ἀπάνου σὲ πλούσιο καὶ διαφορότροπα ἀδούλευτο ὑλικό, γραμμένο στὴν ὡραία δημοτικὴ γλῶσσα, στὴ γλῶσσα τοῦ λαοῦ. ποῦ καθένας τὴν καταλαβαίνει, τὸ βιβλίο τοῦ Παλαμᾶ ἔχει κ' ἕνα μεγάλο γιὰ μᾶς ψεγάδι: ὅτι δηλαδὴ σὲ κάθε δυὸ-τρεῖς γραμμὲς μᾶς παρουσιάζει τὶς γνῶμες τοῦ ἑνὸς ἢ τἄλλουνοῦ μεγάλου φιλόσοφου, γνωστοῦ ποιητῆ, μεγάλου νοῦ κτλ. Εἶναι ἀλήθεια ὅτι ὅλ' αὐτὰ μᾶς δείχνουν τὴ μεγάλη μάθηση τοῦ ποιητῆ (μάλιστα ἀναφέρνει δυὸ-τρεῖς φορὲς καὶ τὄνομα τοῦ συνάδερφού μας Δημήτρη Σεργιέβιτς Μερεζκόβσκυ) μὰ κατὰ δυστυχία πολὺ συχνὰ πίσω ἀπ' ὅλες αὐτὲς τὶς ξένες γνώμες, σκέψες, ὀνόματα καὶ παρανόμια χάνεται ἡ ἀτομικὴ γνώμη, ἡ ἀτομικὴ σκέψη τοῦ ἴδιου τοῦ Παλαμᾶ, ποῦ βέβαια γιὰ τὸ διαβαστὴ τοῦ βιβλίου του εἶναι ἡ πιὸ σημαντική.

Μ. ΛΥΚΙΑΡΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ἡ διέφτυση τῆς «Ζυγαριᾶς» μᾶς παρακαλεῖ νὰ εὐχαριστήσουμε ἀπὸ μέρος της τοὺς κ. κ. Γ. Ψυχάρην, Α. Καρκαβίτσα, Κ. Παλαμᾶ, Σ. Ραμᾶ καὶ Δ. Ταγκόπουλο ποῦ εἶχανε τὴν καλοσύνη νὰ τῆς στείλουν τὰ τελευταῖα βιβλία τους, κ' ἐλπίζει πῶς καὶ στὸ μέλλον οἱ Ἕλληνες συγραφιάδες θὰ ἐξακολουθήσουνε νὰ τῆς στέλνουν τὰ βιβλία τους, εὐκολύνοντας ἔτσι τὴν ἐπιθεώρησή της γιὰ τὴ νεοελληνικὴ φιλολογία. Τὰ βιβλία παρακαλεῖ νὰ τὰ στέλνουνε (συστημένα γιὰ νὰ μὴ χάνουνται στὴ λογοκρισία) μὲ τέτοια διέφτυση

Russie Moscou

Revue «La Balance»

Place du Theatre, maison Metropole, No 23

pour Mr Michel Lykiardopoulos.

ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΟΥ ΝΟΥΜΑ

Στὸ «Echos d' Orient» (φυλλάδ. τοῦ Σεπτέβρη) τὸ γνωστὸ φιλολογικὸ καὶ Βυζαντινολογικὸ περιοδικὸ ποῦ βγαίνει στὴν Πόλη—Παρίσι δημοσιέβουνται τοῦτα γιὰ τὴ «Βιβλιοθήκη τοῦ Νουμᾶ».

I Η. Π. ΒΟΥΤΙΕΡΙΔΗ: Λουκιανοῦ Τίμωνας ὁ Μισάνθρωπος.

II Η. Π. ΒΟΥΤΙΕΡΙΔΗ: Λόγγου Δάφνης καὶ Χλόη.

III Ζ. ΣΙΔΕΡΗ: Τοῦ Σοφοκλῆ ὁ Αἴας,

IV Γ. ΠΕΡΓΙΑΔΙΤΗ: Εὐριπίδη Μήδεια.

Τὰ τέσσερα αὐτὰ βιβλία εἶναι τὰ πρῶτα ἀπὸ μιὰ συλλογὴ ποῦ ἐγκαινίασε ὁ «Νουμᾶς». Τί εἶναι ὁ «Νουμᾶς»; Ἡ μόνη ἐφημερίδα, ἂ βγάλη κανένας τὴν αὐτοσκέδια σατυρικὴ σὲ στίχους ἐφημερίδα ποῦ γράφει ὁ Σουρῆς, ἡ μόνη ἐφημερίδα, λέω, ποῦ γράφεται στὴ νεοελληνικὴ ἢ δημοτικὴ γλῶσσα.

Οἱ ἀναγνῶστες μας ξέρουν τὶς τρικυμίες ποῦ ξεσπάσανε στὴν Ἑλλάδα γιὰ τὸ ζήτημ' αὐτό, νὰ μεταχειρίζουνται τὴν κοινὴ ἑλληνικὴ γιὰ γλῶσσα φιλολογική. Καταφρονῶντας τοὺς λυσσασμένους θυμοὺς τῶν καθαρευουσιάνων μιὰ πυκνὴ φάλαγγα νέων συγραφιάδων ἐξακολουθεῖ νὰ ὑποστηρίζη τὸ σωστὸ τῆς μεταχείρισης αὐτῆς καὶ νἀποδείχνη μὲ παραδείγματα ὅτι ἡ νέα ἑλληνικὴ εἶναι ἄξια νὰ χρησιμεύη γιὰ θαυμάσιο σύνεργο.

Τὰ γκαρδιακά μας συχαρήκια στὴ γενναία συντροφιὰ ποῦ, τὸ ἐλπίζουμε γιὰ τὸ μέλλο τῶν ἑλληνικῶν μουσῶν, στὸ τέλος θὰ νικήση τὰ προληπτικὰ γεροντάκια· τοὺς θερμούς μας ἔπαινους στοὺς τρεῖς μεταφραστάδες ποῦ μᾶς ἔδωσαν τὸν *Τίμωνα* τοῦ Λουκιανοῦ, τὸ *Δάφνη καὶ Χλόη* τοῦ Λόγγου, τὸν *Αἴαντα* τοῦ Σοφοκλῆ, καὶ τὴ *Μήδεια* τοῦ Εὐριπίδη, τὰ δυὸ τελευταῖα σὲ στίχους.

A BOUSQUET

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΓΙΑ ΤΟΝ «ΤΑΧΥΔΡΟΜΟ» ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

Φίλτατε Νουμᾶ,

Ἤθελα νἄγραφα δυὸ λόγια τοῦ «Ταχυδρόμου» ποῦ ἀνασκουμπώθηκε πάλι νὰ μιλήση γιὰ τὴ γλώσσα γιατὶ ὁ κ. Φυτίλης ἐσύντἀξε στὴ δημοτικὴ τὸ τηλεγράφημα μὲ τὸ ὁποῖο συχάρηκε τὸν Πατριάρχη.

Ἤθελα, λέω, καὶ δὲν τὸ κάνω κι' οὔτε πρέπει νὰ τὸ κάνει κάθε ἄνθρωπος ποῦ ἔχει μιὰ σταλιὰ λογικό. Ἄ θελήση κανεὶς ἀπὸ μᾶς νὰ κάμη τὸν «Ταχυδρόμο» συνήγορο τῆς δημοτικῆς δὲ θὰ τὸν κάμη οὔτε μὲ διατριβές, οὔτε μὲ πιχειρήματα, παρὰ μόνο μέ... παρᾶ. Τοῦ κ. Φωτιάδη τὰ γράμματα δὲν τοῦ ἔφτασαν καὶ ἂν καὶ νικήθηκε, στὸ τέλος μήπως τὸ μολόγησε τὸ δίκιο του;

Μὲ τέτιους δὲν καταδεχόμαστε νὰ συζητήσουμε. Πέρσυ ὁ καλοσυνείδητος διευθυντής του ἀφοῦ ἔγραψε μιὰ ὁλόκληρη σειρὰ ἄρθρα κατὰ τῆς ἑταιρίας τοῦ τράμβαϋ καὶ τοῦ διευθυντῆ της τοῦ κ. Περδικάρη, στὸ τέλος γιὰ ἐπίλογο καὶ γιὰ ἐπικύρωση τῆς ἀμεροληψίας ποῦ τὸν ἔσπρωξε σ' αὐτό, ἐμήνησε στὴ διεύθυνση τοῦ τράμβαϋ πῶς εἶταν πρόθυμος νὰ τὰ διαψεύση ἂν τοῦ ἔδιναν ἕνα ὁρισμένο ποσό. Ἡ διεύθυνση τοῦ «Ταχυδρόμου» δὲν ἔχει τὶς ἰδέες τοῦ κ. Καλαποθάκη, πῶς καὶ καλὰ οἱ δημοτικιστάδες εἶναι «πένητες»· αὐτὸ ἴσα-ἴσα μᾶς κάνει νὰ πιστέψουμε πῶς γιὰ κάτι τέτιο κυνηγάει τοὺς δημοτικιστάδες.

Βλέπετε τώρα πόσο μάταια εἶναι αὐτὰ ποῦ κάνουμε: συζήτηση καὶ γράμματα κ' ἐπιχειρήματα. Τὸ «ἀμερόληπτο καὶ σοφό» του στόμα οὔτε τοῦ Σολωμοῦ καὶ τόσων ἄλλων τὰ ὀνόματα, οὔτε τοῦ Ψυχάρη καὶ τοῦ Ροΐδη τὰ ἐπιχειρήματα, οὔτε τοῦ «Νουμᾶ» ὁ ἀγώνας, παρὰ μόνο μιὰ χοῦφτα λίρες θὰ τὸ κάμουν νὰ πάψη νὰ ξερνᾶ ἀνοησίες. Ἄλλως τε —γιὰ νἄρθουμε καὶ στἄλλο ἀντίθετο ἄκρο μὲ τὸ ὁποῖο συμβιβάζεται ὁ «Ταχυδρόμος»—κεφάλια ἐμεῖς νὰ σπάζουμε δὲν ξέρουμε, ὅπως ἔσπασε τὸ ξεροκέφαλο τοῦ διευθυντῆ του ὁ κ. Περδικάρης. Ἡ σοφή του γνώμη ἂς μᾶς λείπει καὶ μονάχα γιὰ τελευταία φορὰ μιὰ κι' ἀποδείχτηκε τί πατριωτικὸς σκοπὸς τονὲ σπρώχνει νὰ λέη ὅσα λέει, κρίνουμε καλὸ νὰ δηλώσουμε πῶς δὲ θὰ τοῦ ξαναπαντήση κανεὶς ἀπὸ μᾶς. Καὶ γιὰ τὸ λαὸ ἐγράψαμε, καὶ στοὺς σοροὺς του (;) ἀπαντήσαμε καὶ τοὺς ἀγράμματους δὲν τοὺς ἐπεριφρονήσαμε· τοὺς πληρωμένους ὅμως; Ἄ ἴσαμε κεῖ!

Πόλη, Ὀχτώβρης 1905

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΠΑΡΘΕΝΙΚΟΣ

ΕΝΑ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Φίλε κ. Διευθυντὴ τοῦ «Νουμᾶ»,

Στὰ φύλλα 163 καὶ 164 τῆς τιμημένης ἐφημερίδας σας, ἐδιαβάσαμε ἄρθρο ποῦ ἐπιγράφεται «Τὸ Ἐκπαιδευτικὸ νομοσχέδιο καὶ ἡ καταστροφὴ τῶν Δασκάλων».

Μὲ τὸ ἄρθρο αὐτὸ ἀποδείξατε ὀρθὰ κοφτὰ στὴν κοινωνία τί λογῆς εἶναι ὁ νέος νόμος καὶ πολὺ σωστὰ ἐσυγκρίνατε τὴ Δημοτικὴ Ἐκπαίδευση μὲ τὴν ὅλη πρόοδο τοῦ Κράτους. Γιὰ τὸν εὐγενῆ αὐτὸν ἀγῶνα σας σᾶς εὐχαριστοῦμε ἀπὸ καρδιᾶς καὶ δὲν μποροῦμε παρὰ νὰ θεωροῦμε τὸν ἑαυτό μας ὑποχρεωμένον ἀπέναντί σας. Σᾶς παρακαλοῦμε δὲ νὰ ἐξακολουθήσετε ἀγωνιζόμενοι τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν γιὰ τὴν ὑπεράσπιση τῶν φτωχῶν ὑπηρετῶν τοῦ Κράτους.

Ἅγιοι Δοῦλοι (Κερκύρας)

26)9)905

Μ' ἐχτίμηση καὶ σεβασμὸ

Οἱ δημοδιδάσκαλοι Ἀκρολοφιτῶν

Ι. Φωτεινὸς, Κ. Η. Ρίζος, Ν. Κρασάκης,

Κ. Α. Σαββανῆς, Σ. Ζουπᾶνος.

ΤΟ ΤΡΑΜΠΑΛΟ

Φίλε Νουμᾶ,

Ἐκεῖ ποῦ διαβαζα τὸ «Νουμᾶ» στὸ Φονοπάζαρο, εἶδα γραμμένο στοὺς λαβωμοὺς «ὁ ἕνας ἀπὸ τράμ». Μοῦ φαίνεται ὅτι καλύτερο θὰ εἴτανε νὰ ἐγραφότανε «τράμπαλο» γιατὶ αὐτὸ ταιριάζει ἐπειδὴς ὅταν μπαίνει κανένας μέσα πρέπει νὰ φάη κανὰ δυὸ τρεῖς τραμπαλισὲς ἴσαμε ποῦ νὰ καθίση.

Πάτρα 9 Ὀχτώβρη

Ὁ φίλος σου

Δ. ΧΕΛΙΔΟΥΚΑΣ